

การเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตตะวันออก
Preparedness towards ASEAN Community of School Administrators under Bangkok
Metropolitan Administration, Eastern Zone

สุภาภรณ์ เกษคำ¹ กาญจนา บุญภักดิ์² และณรงค์ พิมสาร³

Supaporn Ketkhum, Kanchana Boonphak² and Narong Pimsan³

¹นักศึกษาลัทธิสุตร ค.อ.ม (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

³อาจารย์ ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ท กรุงเทพมหานคร

stt.kett@gmail.com, kanchanaka67@gmail.com, and narong@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตตะวันออก และ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตตะวันออก จำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ข้าราชการครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตตะวันออกจำนวน 351 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และทดสอบความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า 1) การเตรียมความพร้อมของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตตะวันออก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการพัฒนาครูผู้สอน และด้านผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้มีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุน ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตตะวันออก พบว่าผู้บริหารที่มี เพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การเตรียมความพร้อม ผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษา ประชาคมอาเซียน โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

Abstract

The objectives of this study were to 1) study the teachers' opinions on the Preparedness towards ASEAN Community of School Administrators under Bangkok Metropolitan Administration, Eastern Zone and 2) compare the teachers' opinions on the Preparedness towards ASEAN Community of School Administrators under Bangkok Metropolitan Administration, Eastern Zone classified by gender, age, title, education and work experience. The samples of this study were 351 teachers under Bangkok Metropolitan Administration Eastern Zone, selected by proportional stratified sampling method. The questionnaires with the reliability value of .95 were employed to conduct the research and the results were statistically calculated with percentage, mean, standard deviation, t-test and one-way ANOVA. The first finding revealed that the overall level of teachers' opinions on the preparedness of school administrators under Bangkok Metropolitan Administration of Eastern Zone towards the ASEAN community was high. Considering each domain, the average mean score of management domain was found highest followed by the students' quality domain, the teachers'

development domain, respectively. The least one was the supports from stakeholders and others. The second finding represented that the comparisons among the different classifications by gender, age, title, education and work experience of the school administrators did not vary statistically at 0.05 level.

Keywords : Preparedness; School administrators; States; ASEAN Community; Bangkok Metropolitan School

1. บทนำ

จากกระแสโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาส่งผลให้หลายประเทศทั่วโลกต้องเผชิญกับความหลากหลายทั้งด้านสังคมและระบบเศรษฐกิจซึ่งมีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตเป็นอย่างมากทำให้หลายประเทศต้องเร่งเตรียมพร้อมโดยการสร้างกลไกและพัฒนาคนให้มีศักยภาพสูงขึ้น ให้สามารถปรับตัวและรู้เท่าทันกระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เพื่อให้ประเทศชาติก้าวไปข้างหน้าได้อย่างมั่นคงและเท่าเทียมกับประเทศต่างๆ โดยเฉพาะในกลุ่มอาเซียน

ประเทศสมาชิกอาเซียน หรือสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประกอบด้วย 10 ประเทศ คือ ไทย ลาว สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ กัมพูชา มาเลเซีย บรูไน เวียดนาม และพม่า ต่างเห็นพ้องต้องกันว่าการศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศ จะเห็นว่า ปฏิญญาว่าด้วยแผนงานสำหรับประชาคมอาเซียนได้ให้ความสำคัญในการใช้กลไกการศึกษาขับเคลื่อนอาเซียนให้บรรลุวิสัยทัศน์อาเซียน 2020 ที่มุ่งให้อาเซียนมีวิสัยทัศน์สู่ภายนอก มีสันติสุข และเชื่อมโยงเข้าด้วยกันในการเป็นหุ้นส่วนในสิ่งแวดล้อมของประชาชาติไทย และมีการอยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืน การพัฒนาที่มีพลวัต และการรวมตัวทางเศรษฐกิจที่มีความสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและการเชื่อมโยงกับอัตลักษณ์รวมทั้งการศึกษาในภูมิภาคได้

ส่วนของความร่วมมือด้านการศึกษา [1] ของประชาคมอาเซียนนั้นได้มีการลงนามในปฏิญญาชะอำ-หัวหินโดยนายกรัฐมนตรีของไทยและผู้นำของประเทศต่างๆ ในอาเซียน ประกอบด้วยความร่วมมือ 3 เสาหลัก คือ ประชาคมด้านการเมืองและความมั่นคงโดยใช้การศึกษาเป็นตัวนำ ประชาคมด้านเศรษฐกิจ ทุกประเทศจะต้องพัฒนาความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลก และประชาคมด้านสังคมและวัฒนธรรม ให้ถือว่าความงดงามมาจากความแตกต่างและหลากหลาย วัฒนธรรมในแต่ละพื้นที่ไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน แต่ในความหลากหลายทางวัฒนธรรมนั้นจะช่วยสร้างความร่วมมือในลักษณะสังคมเอื้ออาทร โดยมีเป้าหมายร่วมกันคือ ทั้ง 3 เสาหลักส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกันเพื่อให้สามารถก้าวไปสู่ความสำเร็จของการเป็นประชาคมอาเซียนได้ภายในปี พ.ศ. 2558

จากปฏิญญาดังกล่าว ส่งผลให้ทุกภาคส่วนต้องเร่งแสวงหาความร่วมมือเพื่อเดินหน้าขับเคลื่อนเตรียมพร้อมเด็กไทยก้าวสู่ประชาคมอาเซียนตามเป้าหมาย โดยเฉพาะให้กลไกการศึกษาเป็นตัวนำสำคัญในการขับเคลื่อนให้สามารถก้าวไปได้อย่างมีทิศทาง ผสานประโยชน์ร่วมกัน องค์กรหลักในกระทรวงศึกษาธิการ [1] จึงต้องเตรียมความพร้อมอย่างเร่งด่วนด้วยการระดมความคิดในหลากหลายเวทีจากผู้เกี่ยวข้องทั้ง 3 เสาหลัก รวมถึงผู้บริหารการศึกษา ครูผู้สอน นักวิชาการและผู้เกี่ยวข้อง พบข้อเสนอแนวทางมากมาย เช่น การให้ความรู้แก่พลเมือง ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาเพื่อนบ้าน การสร้างอัตลักษณ์อาเซียนและจิตสำนึกของพลเมืองอาเซียน ทุกภาคส่วนในสังคมร่วมจัดกิจกรรมด้านการศึกษา สร้างเด็กให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและสถานประกอบการ การจัดหลักสูตรการศึกษาอาเซียนด้วยการส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาเพื่อนบ้าน เป็นต้น ในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน [2] ได้เร่งพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยให้รู้จักวัฒนธรรม สังคม ความเป็นอยู่ของเพื่อนอีก 9 ประเทศ ที่จะสามารถก้าวสู่ประชาคมอาเซียนอย่างมั่นใจ โดยการดำเนินโครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน (Spirit of ASEAN) เพื่อรองรับการรวมกลุ่มของประเทศอาเซียน ในปี พ.ศ.2558 เช่น โรงเรียน Buffer School เป็นโรงเรียนที่อยู่ติดชายแดนกับประเทศสมาชิกอาเซียน 4 ประเทศ ได้แก่ ลาว พม่า กัมพูชา และมาเลเซีย ส่วนโรงเรียน Sister School เป็นโรงเรียนที่มีความพร้อม มีความเข้มแข็งทั้งในเรื่องของภาษาและ ICT ที่อยู่ในพื้นที่อื่น ๆ ที่ไม่ติดชายแดนแต่มีประสานสัมพันธ์กับอาเซียน 5 ประเทศ ได้แก่ เวียดนาม สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และบรูไน เป็นต้น

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการบริหารจัดการด้านการพัฒนาครูผู้สอนด้านผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้มีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุน และด้านคุณภาพผู้เรียน เพื่อเป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตตะวันออก

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตตะวันออก จำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

3. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่องการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตตะวันออก ผู้วิจัยได้ใช้แนวความคิดจากการเตรียมความพร้อมด้านการศึกษาเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กระทรวงศึกษาธิการ [2] ที่กล่าวถึงตัวชี้วัดคุณภาพผู้บริหาร ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านการพัฒนาครูผู้สอน 3) ด้านผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้มีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุน 4) ด้านคุณภาพผู้เรียน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และสังเคราะห์นำมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

รูปที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

4. สมมติฐานของการวิจัย

ครูที่มีเพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตตะวันออกแตกต่างกัน

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตตะวันออก ได้แก่ สำนักงานเขตมีนบุรี ลาดกระบัง หนองจอก บึงกุ่ม สะพานสูง คลองสามวา บางกะปิ คันนายาว และประเวศ จำนวน 3,987 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ข้าราชการครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตตะวันออกจำนวน 351คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น

5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

5.2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ได้แก่ ตัวแปรที่เกี่ยวกับ เพศ แบ่งเป็น ชาย และหญิง อายุ แบ่งเป็น ไม่เกิน 35 ปี 36-40 ปี 41-45 ปี 46-50 ปี และ 51 ปีขึ้นไป ตำแหน่ง แบ่งเป็น ครู

ผู้ช่วยและครู ครูชำนาญการ และครูชำนาญการพิเศษ ระดับการศึกษา แบ่งเป็น ปริญญาตรี และปริญญาโท และประสบการณ์การทำงาน แบ่งเป็น ไม่เกิน 10 ปี 11-15 ปี และ 16 ปีขึ้นไป

5.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การเตรียมความพร้อมของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านการพัฒนาครูผู้สอน 3) ด้านผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้มีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุน และ 4) ด้านคุณภาพผู้เรียน

6. วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scales) สอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา 4 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ จำนวน 14 ข้อ 2) ด้านการพัฒนาครูผู้สอน จำนวน 13 ข้อ 3) ด้านผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้มีส่วนร่วมในการส่งเสริม

สนับสนุน จำนวน 6 ข้อ และ 4) ด้านคุณภาพผู้เรียน จำนวน 7 ข้อ รวมคำถาม จำนวน 40 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .952

7. ผลการวิจัย

7.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นข้าราชการครู สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตตะวันออก โดยจำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน พบว่าเพศหญิงมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 76.6 มีอายุอยู่ในช่วง 46-50 ปีมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.3 มีตำแหน่งงานเป็นครูชำนาญการพิเศษมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.3 มีการศึกษาระดับปริญญาโทจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.7 และมีประสบการณ์ในการทำงาน 16 ปีขึ้นไป จำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.1

7.2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตตะวันออก ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตตะวันออก โดยภาพรวม

การเตรียมความพร้อมของผู้บริหารสถานศึกษา	n = 351 คน		ระดับ
	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านการบริหารจัดการ	4.35	.53	มาก
2. ด้านการพัฒนาครูผู้สอน	4.08	.53	มาก
3. ด้านผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุน	4.04	.56	มาก
4. ด้านคุณภาพผู้เรียน	4.13	.56	มาก
ในภาพรวม	4.15	.50	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตตะวันออก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.15 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ย 4.35 มากที่สุด รองลงมา คือด้านคุณภาพผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย 4.13 ด้านการพัฒนาครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ย 4.08 และด้านผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้มีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุน มีค่าเฉลี่ย 4.04 ตามลำดับ

7.3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตตะวันออก ดังตารางที่ 2-6

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตตะวันออก จำแนกตามเพศ

การเตรียมความพร้อมของผู้บริหารสถานศึกษา	เพศ				t	sig
	ชาย n ₁ =82		หญิง n ₂ =269			
	\bar{X}_1	S ₁	\bar{X}_2	S ₂		
1. ด้านการบริหารจัดการ	4.32	.571	4.36	.516	-.538	.591
2. ด้านการพัฒนาครูผู้สอน	4.07	.541	4.09	.524	-.254	.800
3. ด้านผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุน	4.06	.574	4.03	.550	.473	.637
4. ด้านคุณภาพผู้เรียน	4.11	.573	4.13	.552	-.291	.771
ในภาพรวม	3.73	.523	4.15	.490	-.159	.873

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตตะวันออก ทั้งภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตตะวันออก จำแนกตามระดับการศึกษา

การเตรียมความพร้อมของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการศึกษา				t	sig
	ปริญญาตรี n ₁ =138		ปริญญาโท n ₂ =213			
	\bar{X}_1	S ₁	\bar{X}_2	S ₂		
1. ด้านการบริหารจัดการ	4.30	.520	4.38	.533	-1.37	.170
2. ด้านการพัฒนาครูผู้สอน	4.04	.540	4.11	.519	-1.10	.269

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตตะวันออก จำแนกตามระดับการศึกษา (ต่อ)

การเตรียมความพร้อมของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการศึกษา				t	sig
	ปริญญาตรี n ₁ =138		ปริญญาโท n ₂ =213			
	\bar{X}_1	S ₁	\bar{X}_2	S ₂		
3. ด้านผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุน	4.01	.576	4.06	.541	-.890	.374
4. ด้านคุณภาพผู้เรียน	4.07	.575	4.16	.542	-1.38	.168
ในภาพรวม	4.11	.513	4.18	4.86	-1.29	.197

จากตารางที่ 3 พบว่า ครูที่มีการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขต
ตะวันออก ทั้งภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการเตรียมความพร้อมเพื่อ
เข้าสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
กลุ่มเขตตะวันออก จำแนกตามอายุ

การเตรียมความพร้อมของ ผู้บริหาร สถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
1. ด้านการบริหาร จัดการ	ระหว่างกลุ่ม	4	.646	.161	.574	.681
	ภายในกลุ่ม	346	97.250	.281		
	รวม	350	97.895			
2. ด้านการพัฒนา ครูผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	4	.328	.082	.291	.884
	ภายในกลุ่ม	346	97.240	.281		
	รวม	350	97.568			
3. ด้านผู้มีส่วน เกี่ยวข้องและผู้ มีส่วนร่วมใน การส่งเสริม สนับสนุน	ระหว่างกลุ่ม	4	.638	.160	.514	.726
	ภายในกลุ่ม	346	107.414	.310		
	รวม	350	108.052			
4. ด้านคุณภาพ ผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	4	.870	.218	.700	.593
	ภายในกลุ่ม	346	107.567	.311		
	รวม	350	108.437			
ในภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	4	.427	.107	.428	.788
	ภายในกลุ่ม	346	86.355	.250		
	รวม	350	86.782			

จากตารางที่ 4 พบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อ
การเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขต
ตะวันออก ทั้งภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการเตรียมความพร้อมเพื่อ
เข้าสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
กลุ่มเขตตะวันออก จำแนกตามตำแหน่ง

การเตรียมความพร้อมของ ผู้บริหาร สถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
1. ด้านการบริหาร จัดการ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.258	.629	2.26	.105
	ภายในกลุ่ม	348	96.637	.278	6	
	รวม	350	97.895			
2. ด้านการพัฒนา ครูผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	2	.530	.265	.950	.388
	ภายในกลุ่ม	348	97.038	.279		
	รวม	350	97.568			
3. ด้านผู้มีส่วน เกี่ยวข้องและผู้ มีส่วนร่วมใน การส่งเสริม สนับสนุน	ระหว่างกลุ่ม	2	.439	.219	.710	.493
	ภายในกลุ่ม	348	107.614	.309		
	รวม	350	108.052			
4. ด้านคุณภาพ ผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	.320	.160	.516	.597
	ภายในกลุ่ม	348	108.117	.311		
	รวม	350	108.437			
ในภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.499	.249	1.00	.367
	ภายในกลุ่ม	348	86.283	.248	6	
	รวม	350	86.782			

จากตารางที่ 5 พบว่า ครูที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็น
ต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเขต
ตะวันออก ทั้งภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการเตรียมความพร้อมเพื่อ
เข้าสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
กลุ่มเขตตะวันออก จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

การเตรียมความพร้อมของ ผู้บริหาร สถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
1. ด้านการบริหาร จัดการ	ระหว่างกลุ่ม	2	.329	.165	.587	.556
	ภายในกลุ่ม	348	97.566	.280		
	รวม	350	97.895			
2. ด้านการพัฒนา ครูผู้สอน	ระหว่างกลุ่ม	2	.710	.355	1.27	.281
	ภายในกลุ่ม	348	96.858	.278	5	
	รวม	350	97.568			
3. ด้านผู้มีส่วน เกี่ยวข้องและผู้ มีส่วนร่วมใน การส่งเสริม	ระหว่างกลุ่ม	2	.143	.072	.231	.794
	ภายในกลุ่ม	348	107.909	.310		
	รวม	350	108.052			

ตารางที่ 6 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการเตรียมความพร้อมเพื่อ
เข้าสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
กลุ่มเขตตะวันออก จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน (ต่อ)

การเตรียมความพร้อมของ ผู้บริหาร สถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
4. ด้านคุณภาพ ผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	.625	.312	1.00	.366
	ภายในกลุ่ม	348	107.813	.310	8	
	รวม	350	108.437			
ในภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.401	.200	.808	.447
	ภายในกลุ่ม	348	86.381	.248		
	รวม	350	86.782			

จากตารางที่ 6 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน
ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่
ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
กรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตตะวันออก ทั้งภาพรวมและรายด้าน
ไม่แตกต่างกัน

8. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่
ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
กรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตตะวันออก มีประเด็นการอภิปราย
ดังนี้

จากผลการวิจัย พบว่า การเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่
ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
กรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตตะวันออก โดยภาพรวมอยู่ในระดับ
มาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสรศักดิ์ บัวแย้ม [3] ที่

ศึกษาการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 และเมืองปาย รัฐสุราษฎร์ธานี [4] ที่ศึกษาความพร้อมและแนวทางการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ของโรงเรียนราชวินิต บางแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 รวมทั้งเฉลียว เกื้อนภา [5] ที่ศึกษาการดำเนินงานเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเครือข่ายอาเซียนศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ซึ่งแสดงให้เห็นสภาพการปฏิบัติงานจริงเพื่อความพร้อมสู่ ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาว่า มีความสำคัญและความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องบริหารและจัดการเพื่อความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน [6] โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา เล็งเห็นความสำคัญและความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะสร้างศักยภาพให้แก่สถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมในการเป็นประชาคมอาเซียน จึงได้จัดทำเอกสารแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน เป็นการเตรียมความพร้อมของเด็กไทย เพื่อการอยู่ร่วมกับประชาชนของประเทศต่าง ๆ ในประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ.2558 และยังได้ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนในเรื่องการจัดการเตรียมความพร้อมเพื่อความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนอย่างต่อเนื่อง

เรื่องของการบริหารสถานศึกษาเพื่อความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน นักรบ ระวังการณ์ และนฤนันทน์ สุริยมณี [7] ได้เขียนบทความเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและการพัฒนาสมรรถนะ เพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สรุปได้ว่า การให้การศึกษแก่ประชาชน เป็นเครื่องมือจะสนับสนุนให้เกิดความสำเร็จตามต้องการได้ และผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการเตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ก็คือผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ธีระ รุญเจริญ[8] ที่กล่าวถึงการบริหารสถานศึกษาว่า ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีสมรรถภาพหรือศักยภาพ ความสามารถในการบริหารจัดการ และความรู้ความเข้าใจแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษา ผู้บริหารเป็นผู้นำที่สำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนสถานศึกษา โดยใช้กระบวนการทางการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทขององค์กร โดยการร่วมมือกันบริหารจัดการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้เกิดความพึงพอใจของทุกฝ่าย เพื่อประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาประเทศ

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการพัฒนาครูผู้สอน และด้านผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

และผู้มีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุน เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับ ชัยยนต์ เสรีเรืองยุทธ์ [9] ที่ศึกษาการบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนประชาณีเวศน์ สำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ที่พบว่า ภาพรวมมีการปฏิบัติงานในการบริหารจัดการ เรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนอยู่ในระดับปานกลาง มีการปฏิบัติในระดับมาก 3 ด้าน คือ ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการ ด้านที่ 2 ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านที่ 4 ด้านกิจกรรมส่งเสริมในโรงเรียน และมีการปฏิบัติงานในการบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้านที่ 3 ด้าน กิจกรรมสัมพันธ์ชุมชน และ ราตรี สิงาม [10] ที่ศึกษาการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ของ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า มีการดำเนินการเตรียมความพร้อมทั้งด้านนโยบายของผู้บริหารโรงเรียนและด้านการจัดการเรียนรู้ระดับปฏิบัติการโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่มีบางด้านที่อยู่ในระดับมาก เช่น การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับอาเซียน ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนได้มีโอกาสเข้ารับการอบรมประชุม สัมมนา ตลอดจนศึกษาดูงานการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งภายในประเทศ และประเทศสมาชิกอาเซียน จากงานวิจัยของกัญญภัทร พูนสุวรรณ [11] พบว่า ครูผู้สอนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ สามารถอยู่รอดและแข่งขันได้ในบริบทการรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียนได้อย่างกลมกลืน Vance and Anna [12] ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ทางด้านจิตใจของผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรในหน่วยงานมีความต้องการให้ผู้บริหารให้ความสนใจดูแลให้ความช่วยเหลือสนับสนุนในการปฏิบัติงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง จึงจะนำมาซึ่งความสำเร็จในการบริหารงาน Newton [13] ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะการพัฒนาผู้บริหารการศึกษาในประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลาย พบว่าบรรดาคุณสมบัตินี้ที่ควรพัฒนาให้เกิดขึ้นในตัวผู้บริหารนั้นมีหลายประการ เช่น ความสามารถเกี่ยวกับเทคนิคการปฏิบัติงาน ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความคิดรวบยอดและการวิเคราะห์ การวิจัยพื้นฐานและการวางแผนการแก้ไขปัญหา ความเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ จากผลการ ศึกษาวิจัยดังกล่าวข้างต้น จะพบว่า แม้ผลการวิจัยในภาพรวม การบริหารสถานศึกษาเพื่อความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาใน สภาพการปฏิบัติงานโดยรวม จะอยู่ในระดับมาก แต่จากผลการวิจัยรายด้าน ยังพบว่าสภาพการปฏิบัติงานในรายชื่อ อยู่ในระดับปานกลาง จึงเป็นภาระหน้าที่ของ

ผู้บริหารสถานศึกษา ที่ต้องดำเนินการเพื่อความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ให้ครบถ้วน สมบูรณ์ ในทุกด้าน เพราะภาระหน้าที่ของสถานศึกษา คือ การมีบทบาทในการบริหารจัดการศึกษาให้กับเยาวชนและประชาชนอย่างมี คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย ในการมุ่งเน้นให้เยาวชนเป็นคนดี คนเก่ง และอยู่ในสังคมได้ อย่างมีความสุข สอดคล้องกับกรมวิชาการ [14] ที่ระบุว่า การบริหารสถานศึกษา คือการดำเนินงานของกลุ่มบุคคล ในด้านการบริหารงานวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไป โดยต้องมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนคิดเป็น ใฝ่รู้ มีน้ำใจ มีจิตวิญญาณ รักเพื่อนมนุษย์ รักชุมชน รักท้องถิ่นและรักชาติ การบริหารสถานศึกษา จึงเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคนให้มีความพร้อมที่จะเผชิญกับการ เปลี่ยนแปลง เป็นการพัฒนาคนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยใช้กระบวนการและวิธีการ บริหารจัดการ เพื่อให้การบริหารสถานศึกษา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประสิทธิผลต่อไป

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม และพัฒนาด้านผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้มีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรเร่งพัฒนา ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา ในด้านต่างๆ เช่น ทักษะ/กระบวนการใช้ภาษาเพื่อนบ้านในกลุ่มประเทศอาเซียน การใช้ ICT

9.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษา ปัญหาและอุปสรรค ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน และ แนวทางแก้ไขปัญหาในแต่ละด้าน

2. ควรติดตาม ประเมินผล การเตรียมความพร้อมของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน เป็นระยะ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานให้บรรลุเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- [1] กลุ่มประชาสัมพันธ์ สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ. 2554. การศึกษา : การสร้างประชาคมอาเซียน 2558. ค้นเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2555, จาก <http://www.bic.moe.go.th/th/images/stories/book/other/ASEAN/ed-building-ASEANcommunity.pdf>
- [2] สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. 2554. แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- [3] สรศักดิ์ บัวแยม. 2556. การเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสหวิทยาเขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา. Bayam, S. 2013. To prepare for the ASEAN community of Interdisciplinary Area Rayong 2 School under The Secondary Educational Service area Office 18. The Degree of Master of Education in Educational Administration Burapa university.
- [4] เมืองปาย รุ่งสรพรกิจ. 2555. ความพร้อมและแนวทางการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา. Roosuppakij, M. 2013. Readiness and Guidelines of Learning Management to ASEAN Community of Ratwinitbangkaeo School under The Secondary Educational Service area Office 6. The Degree of Master of Education in Educational Administration Burapa university.

- [5] เฉลียว เกื้อนภา. 2554. การดำเนินงานเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนเครือข่ายศูนย์อาเซียนศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาราชบุรี เขต 1. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
Theanpao, Ch. 2011. The preparation of the ASEAN Community, ASEAN Studies Center School under The Primary Educational Service Ratchaburi Area 1. The Master of Education degree in Educational Administration At Muban Chom Bueng Rajabhat University.
- [6] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554. การพัฒนามาตรฐานและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- [7] นักรบ ระวีการณณ์ และณฤนธ์ สุริยมณี. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและการพัฒนาสมรรถนะเพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน. คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- [8] ชีระ รุญเจริญ. 2550. ความเป็นมืออาชีพในการบริหารจัดการศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- [9] ชัยยนต์ เสรีเรืองฤทธิ์. 2556. การบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน. กรุงเทพฯ : โรงเรียนประชานิเวศน์.
- [10] ราตรี สิงาม. 2555. การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ. หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
Sringam, R. 2012. The preparation of secondary schools under the ASEAN community. Sisaket Provincial Administration Organisation. The Master of Arts Degree in Social Sciences for Development Graduate School, Ubon Ratchathani Rajabhat University
- [11] กัญฉภัทร หุ่นสุวรรณ. 2557. การศึกษาและพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน. วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม, 13(3), น. 99-105.
Hunsuwan, K. 2014. A Study of the Development of Elementary Student Characteristics for Entry to the Asean Community. Journal of Industrial Education, 13(3), p. 99-105.
- [12] Vance and Anna. Health Sciences, Nursing (0569) : Psychology, Social (0451) : Education, Administration (0514). Administrator: Andrews University July, 2006.
- [13] Newton, E.H. 1987. Critical Issues in the Professional Preparation and Development of educational Administrators in Developing Areas, Resources in Education. 22(4) : 54.
- [14] วิชการ, กรม. 2551. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ.